180

Hasan Hüseyin-ACIYI BAL EYLEDİK

acıyı bal eyledik

hasan hüseyin

bilgi yayınevi

BASIM

b

BİLGİ YAYINLARI 180

Birinci Basım 1973
İkinci Basım 1973
Üçüncü Basım 1974
Dördüncü Basım 1977

HASAN HÜSEYİN

Acıyı Bal Eyledik

BİLGİ YAYINEVİ

kapak düzeni fahri karagözoğlu

HASAN HÜSEYİN'in yayımlanmış kitapları:

Şiir :

kavel
temmuz bildirisi (2. basım)
kızılırmak (5. basım)
kızılkuğu (şiirin uyarısı)
kavel (genişletilmiş 3. basım)
ağlasun ayşafağı
oğlak (genişletilmiş 3. basım)
acıyı bal eyledik (5. basım)
kelepçemin karasında bir ak güvercin
ağlasun ayşafağı (genişletilmiş 2. basım)
koçero vatan şiiri
haziranda ölmek zor

öykü :

öhhööööl
made in turkey
bıyıklar konuşuyor

gezi :

bağdat basra yollarında

çlışma :

kalmasın ellerim sizlerden uzak (bedrettin cömert'in şiirleri)

aslımlar matbaası — ankara

İÇİNDEKİLER

ne güzel ne güzel	7
acıyı bal eyledik	19
nehirler aka aka	23
tortu	29
zor nakış	37
birdenbire özlemek	49
amado'lu ağustos	52
hani ya nerdesiniz	63
köprü	67
tay	73
kerbelâ uzak değil	83
çoğaltan acı	91
şükrü baba açıklaması	95
pis bir akşam	103
heryerde birden olmak	107
mutluluk benim şirin'imdir	119
susan su	123
benden bilmeyin	127
bir başka tepeden	131
duraktaki ışık	135

NE GÜZEL
NE GÜZEL

uyandım birdenbire
motor mu kuş mu köpek mi silâh mı ışık mı bilemi-
yorum
paraşütüm bitkin ve soluksoluğa
yıllarca sonra dönülmüş bir babaevi sabah
yıllarca aranılmış ve bulunmuş bir yitik eşya
gibi herşey
işte dikişmakinası
işte sepet
işte ütü
işte yarım kitaplar
işte çam kolonyası
işte soyunup attıklarımız

pencerede ışıl ışıl gülüyor gencecik kavak
aman ne güzel
televizyon anteninde bir çift sığırcık
çatıda bir çift kumru
ve yanımda sekiz yıldır öptüğüm kadın
ısırılmış elma yanıbaşında
yenik düşmüş dikenli çit
baktım
yatağımdayım
ağrım sızım yaram berem yok
başladı kuşlar gibi çırpınmağa yüreğim
ne güzel
ne güzel

yıkanıp kurulanıp tarandım
doya doya baktım aynada kabarık kırçıl saçlarıma
uçlarını azıcık büktüm bıyıklarımın

ne düşündüm ne yaptımsa bugünedek
hep onlar için
ne dedim ne söyledimse
onlar adına
hapislik işsizlik kahır
ve intihar yalnızlığı
kahpelikler puştluklar aldatmacalar
ne çektimse bunca yıl
kurtulsun diye onlar
ne güzel
ne güzel

ocakta çaydanlık cızırdıyor
bir bardak sıcacık çay gibi güldüm
zeytin ekmek yiyecektim
ne güzel
sigara tüttürecektim
türkü dinliyecektim
dolmuşa binecektim
yolculuklar kuracaktım
(güneyi boydanboya dolaşıp
ormanlı ayışıklı balıklı bir deniz köyü
gecenin sınırından dönüp
bol yıldızlı bir güney uykusunda
ne güzel
ne güzel)

ağzımda buruk tadı kara zeytinin
parmakuçlarımda sıcacık rengi çayın
komşum binip gitti kendi arabasına
kör olayım kıskanmadım
azıcık başka baktım
balkondaki çıplak kadına
sarışındı uzundu kalçalıydı
uzaktan bakıyordu her şeye
köpeği erkek bir buldok
kocasını sevmiyordu

yalan söyleyene sövdüm radyoda
gazetede tükürdüm suratına itin birinin
bu kadar da olmaz ki
biryerde biter bu namussuzluk
ben hep onlar için söyledim şiirlerimi
onlar için yazdım bütün yazdıklarımı
ne çektimse bunca yıl, onlar uğruna
istedim ki duyar gibi yağmuru duysunlar yüreklerinde
istedim ki tokat gibi insin suratlarına
istedim ki desinler
işte bizim de şairimiz
işte bizim de sesimiz
işte bizim de kurtuluşumuz
demediler bir tek gün
demediler bir tek gün
ağaçlar anladı beni
kayalar sular yollar
ama onlar anlamadı
ama onlar iğilmedi şiirlerime
ne güzel
ne güzel

çay içtim iki bardak
tam on zeytin iki dilim de ekmek
ağrı sızı yok miğdemde
üstüne bir sigara
ne güzel
ne güzel

birgün belki çıkar ortaya
kazılarda bulunan altun heykeller gibi
cıncık boncuk kap kacak
altun paralar gibi
birgün belki çıkar onlar için söylediklerim
onlar için yazdıklarım çıplak güneşe

okullardan geçmiş olurlar belki
kölelikten çıkmış olurlar belki
mutluluğa ermiş olurlar belki
yollarda işyerlerinde kumlarda ormanlarda
insan insan okurlar belki şiirlerimi
ve derler
—ronsar'ın sevgilisinin ronsar için dediği gibi—
amma da çok severmiş hasan hüseyin bizi
ne güzel
ne güzel

kapıyı çekip çıktım sokağa
öpüşmek gibi birşey sokakta hava
havada mavi
havada yeşil
havada sarı
havada altun işlenmişliği kavganın
gömleğim
pantalonum
kunduralarım
ve artık benim için düşman bir tanıktan başka birşey
olmayan sarı basın kartım
çok pahalı arabalar
çok zengin çöpkutuları
çok besili itler kediler
ve otobüs bekleyen aç yüzlü emekçilerim
ne güzel
ne güzel

ben bu şiire yaşanmamış denizlerimi
ben bu şiire gidilmemiş ülkelerimi
ben bu şiire utanmazca çalınmış emeklerimi
ellerimden uçup gitmiş yıllarımı ben bu şiire
koydum a dostlar
akbabalar götürdü ciğerlerimi
zindanlarda kaldı kolum kanadım
birgün yaslanırlar belki
koca bir dağa yaslanır gibi
şiirlerimdeki korkunç acıya
ne güzel
ne güzel

otobüs kuyruğunda onbeşinciyim
kimi cam silmeğe gidiyor kimi odun kırmağa
kimi köpek gezdirmeğe kimi yatmağa
kiminin kocası işsiz kiminin hapis
kiminin hastası kalmış sokakta
çocukları baştançıkmış kiminin
otobüs kuyruğunda onbeşinciyim
mezbahaya gider gibi doluşuyoruz
iyi ki öksürtmüyor beni sigara
iyi ki bilincindeyim yaptığım işin
biliyorum önümdeki çoktan erkeksiz
erkeksimiş iki kız onun önünde
çukulata naylon çorap sinema
çimdik moru gözlerinin halkası
balkondaki sarışının zengin kocası
kocanın yatağında bir erkek buldok
iyi ki bilincindeyim çağımın
iyi ki yaşıyorum bütün boyutlarıyla
iyi ki sövebiliyorum ağızdolusu
ne güzel
ne güzel

1.74 değil boyum
1074
72 değil kilom
1072
puf desem toz ederim bu kenti
yürüsem çatır çatır çöker bu asfalt
ey insan kılıklı madrabazlar soyubitmişler
zorlamayın o kapıyı
dokunmayın o tellere
kuyudan çıkan toprak
sığmaz kuyuya
doldurur caddeleri birgün olur ki
ağıtlarda sessiz sessiz yatan aptallık

bu aynalar
bu aydınlık
çılgınca mutluyum kamçılanmaktan
ne güzel
ne güzel

«pîr sultan ölür dirilir»

bak şu bebelerin güzelliğine
kaşı destan
gözü destan
elleri kan içinde

kör olasın demiyorum
kör olma da
gör beni

damda birlikte yatmışız
öküzü hoşça tutmuşuz
koyun değil şu dağlarda
san kendimizi gütmüşüz
hor baktık mı karıncaya
kırdık mı kanadını serçenin
vurduk mu karacanın yavrulusunu
ya nasıl kıyarız insana

sen olmasan öldürmek ne
çürümek ne zindanlarda
özlem ne ayrılık ne
yokluk ne yoksulluk ne
ilenmek ne dilenmek ne
işsiz güçsüz dolanmak ne
gün gün ile barışmalı
kardeş kardeş duruşmalı
koklaşmalı söyleşmeli
korka korka yaşamak ne

kahrolasın demiyorum
kahrolma da
gör beni

kanadık toprak olduk
çekildik bayrak olduk
döküldük yaprak olduk
geldik bugüne

ekmeği bol eyledik
acıyı bal eyledik
sıratı yol eyledik
geldik bugüne

ekilir ekin geliriz
ezilir un geliriz
bir gider bin geliriz
beni vurmak kurtuluş mu

kör olasın demiyorum
kör olma da
gör beni

Yolcu!

Görüyorum ki, bir an önce varmak istiyorsun oraya. Gerginsin, kıpır kıpırsın, soluk soluğasın, yay gibisin ey yolcu! Coşkunluğun ne güzel, gerilimin ne güzel, öfken ne güzel! Sana selâm, sana saygı, ey yolcu!

Fakat düşündün mü yolunun uzunluğunu? Neler var yolunun üstünde, düşündün mü? Koşar-adım aşabilecek misin şu dağı, geçebilecek misin bu hızla şu beli, tırmanabilecek misin bu solukla şu sırtı? Ovada dikenler boy-atmıştır belki, kayalar yollara uçmuştur, kuru dereleri seller basmıştır, kar yağmıştır belki o tepelere? Böyle, uçar gibi geçip gidebilecek misin oralardan, hemen varabilecek misin oraya? Belki sırtlanlar üşüşmüştür leşlere, kuzgunlar çöküşmüştür ak kayalara, kuduzlar tutmuştur belki yolları. Belki silinmiştir ayak izleri yolcuların. Bütün bunları bir bir düşündün mü, ey yolcu? Çünkü sen, ne ilk yolcususun bu yolun, ne de son.

Derim ki sana:

Nehirler boyunca git! Nerelerde ve niçin durgundur nehirler, nerelerde ve niçin hırçındır nehirler, nerelerde ve niçin mendereslidir, nerelerde ve niçin çağlayanlı ve de çavlanlıdır nehirler, gözlerinle gör, duy kulaklarınla! Gör ve duy ki, nasıl varır nehirler denizlere!

Derim ki sana:

Denize varmaktır amacı nehrin, denize varmak, ey yolcu!

Büyükse dağ, aşamıyorsa üstünden nehir, dolanır çevresini dağın. Büyükse kaya, söküp atamıyorsa nehir, birikip birikip taşar üstünden, dolanır yanını yöresini. Yokuşsa yolu, koşamıyorsa, menderesler çizer nehir. Uçurum çıkarsa önüne, kapıp bırakır kendini nehir, açar kanatlarını; ve varır varacağı yere, oraya, denize!

Derim ki sana:

Nehirler boyunca git ve gör nehirlerin nasıl yol aldıklarını! Sen de bir nehirsin, ey yolcu! Senin de varmak istediğin bir yer var. Gerçekten varmak istiyorsan oraya, nehirlere iyi bak! Engeller nasıl aşılır, öğren nehirlerden! Yarı yolda yokolup gitmek değildir amaç, nehirler gibi akıp, nehirler gibi ulaşmaktır oraya! Varmaktır oraya, ey yolcu!

Derim ki sana:

İyi oku yolunu, avcunun içi gibi bil! İyi belle yolunun engellerini! Dizlerini, ciğerlerini, yüreğini sıkı tut, iyi dengele! Ovada koşar gibi vurma kendini dik yokuşlara! Uçuruma atlar gibi bindirme kayalara! «Daha koş, daha koş!» diye alkış tutanlara kanıp da, kesilip kalma yarı yolda! Dipdiri varmalısın oraya! Varıp birşeyler yapmalısın! Hız koşusu değildir bu, ey yolcu, engelli koşudur bu! Engelleri aşa aşa, gücünü koruya koruya varmalısın oraya! Çünkü oraya varmaktır amacın, koşmak değil!

Boşuna sevmedim nehirleri! Aktıkça büyümesi boşuna değil nehirlerin! Akan büyür, ey yolcu! «Eri-

şir menzil-i maksûduna âheste giden» demiyorum ben sana, «tiz reftâr olanın pâyine dâmen dolaşır» demiyorum. Böyle demiyor çünkü nehirler. Duracaksın, dolacaksın, kemireceksin, oyacaksın, dolaşacaksın, atlıyacaksın, aşacaksın, koşacaksın ve varacaksın oraya, diyor nehirler. Öyle diyorum ben de! Beni dinle, beni anla, ey yolcu!

adım adım
kulaç kulaç
ilerliyor nehir
yoklayıp
araştırarak
tartıp
dengeliyerek
adım adım
pençe pençe
ilerliyor nehir

birdenbire koçbaşı
birdenbire ipek bir çarşaf
ve balıklar kurbağalar yosunlar
köprüler ve yoksul değirmenleri bozkırın
birdenbire bir uğultu
birdenbire bir kıyamet
bindirip
çekilerek
çekilip
toparlanarak
varıyor koca dağın ardındaki o koca dağa
varıyor cüceleşip
devleşerek
varıyor
nehirce kahkahalara

şarkılar söylemeliyim
nehirler gibi uzun
nehirler gibi kollu
nehirler gibi hırçın
ve yumuşak
ve nehirler gibi
dur
durak bilmeyen şarkılar söylemeliyim

gitmek
nehirlerle yanyana
gitmek
nehirler gibi zor
nehirler gibi çetin
nehirler gibi umutlu
gitmek
nehirlerden de öteye
oraya
taa oraya
o büyük kurtuluşa

yüreğim
yaralı kuşum
topla ve aç kanatlarını

TORTU

o akşam biraz yaprak
biraz beton
biraz şarkıydım
yanlış çekilmişti kol
düğmelere yanlış dokunulmuştu
ters çalışıyordu mekikler
gözlerim görmüyordu o akşam
ellerim kör bir dokumacı
torda balıktı ayaklarım

biraz kan
biraz kemik
biraz taş
neye yarar bir bir yoklamak ölüleri
tortulara biçim vermek bu akşam saatinde
neye yarar anılara bağlılık
bin yıl gecikerek iğilmek bu dudaklara
neye yarar
neye yarar
anılar yaşatmıyor duvarda ölen resmi
boşlukta dağılan ize düşmek güç
halkı göçmüş bir obaydım o akşam

ışıklar bir başka dünyadanmışlar gibi pencerelerde
perdeler kapatmıştı mayıs yıldızlarını
şaşırmak birdenbire bir organdı biryerlerimde
neremi nerelerde bilemiyordum
adım milyonlarca çoğalıyordu
sesimi koparamıyordum seslerden
hergünki kapım gecelerce açılmamıştı sanki
çocuklar radyolar oyuncaklar
birdenbire bir uzak yıldıza sanki
karım mıydı, dolaşan bir çizgi miydi duvarlarda
ben miydim, suda halkalar mıydı
kimin ülkesiydi bu akşam

baktı yüzüme
birşey demedi

alıp kaçtım yüzümü camdan dışarı
gölge gibi gelip durdu yanıbaşımda
ben nereye baktım
o neye baktı
bu saatler kimin içindi böyle
saksıdaki bu sarmaşık
neler düşünüyordu karşıki yapı
bu kapı neden konuşmuyordu
arabalar ölü taşır gibiydiler caddede

birşey demedi
birşey demedim
demedik

bu yıldızlar biliyorum viyetnam'da da
susmuş çakalları kurbağaları
ateşte ve dikende koşuşan yalınayaklar
ölümden de büyük bir ölüm belki yaşadıkları
korkuların kayguların en saygısalı
bu yıldızlar biliyorum viyetnam'da da

oturmadım sofraya
elini sürmedi ekmeğe
oysa sorardı herzaman
sormadı
ne ben ona birşey dedim
ne de o bana
birşey demedik
belki yetmiyordu dilimiz
belki sığmıyordu öfkemiz dilimize
belki ağıtlarda unutulmuştuk

bir kitap çekip kapandım
yüzünü gazeteye gömüp küçüldü
uzak bir kulede bir yeşil bir kırmızı
oynaşan köpekleri yabancıların
şimdi saygon'da da villaları yabancıların
korku ve sevincin köpecikleri
ne ben anladım okuduğumu
ne o çevirdi sayfaları
kolumdaki saat uzun bir tiren
yüreğim munzur suyu

radyoda hep aynı ses birşeyler söylüyordu
davul mu teneke mi saz mı keman mı
capon damlasının dehşeti büyüyordu
sarmaşıklı ormanlar yanıp yanıp kül olup
saksıda minik bir sarmaşık sabahı bekliyordu
gece, büyük yaralı büyük bir hayvan
elimi neye sürsem sıcak ve kansı
kolum nerde, nere koşar bu çılgın yürek
niçin daralıyor böyle duvarlar
eşyalar neden böyle iskelet

bütün istasyonları aradık
karanlığı dağıtacak tek bir ışık bile yok
ne müzik ne söylev ne haber
elenen sarı yeşil bir aydınlık
kuzgunlar alıp alıp götürüyorlar bütün gözleri
havada gözsüz gözyaşı ağırlığı
ve havada kan damlayan sorular
o da bilmiyordu neyi aradığını
ben de

gece adım adım ilerliyordu
çocuklar çoktan varmışlardı uykuya
köşebaşlarında cadılar bekliyordu
kim önce düşecekti belli değildi
karanlık kimi kapacaktı belli değildi
mutfakta yarım ekmek durmadan bayatlıyordu
benim bir patronum vardı, sabahı bekliyordu
onun bir patronu vardı, işten atmayı
kendimizi ne diye öldürecektik
yaşamak bir ceylan yavrusuydu, allahım
nasıl kana belenirdi o akça göğüs

ZOR NAKIŞ

sarının bu korkak yalnızlığında
oh bu cezayirmenekşeleri

hayır ama neden bu cezayirmenekşeleri?
neden ama birdenbire bu deniz
bu ölümsüz ağaç — durupdururken?

siz hiç yaşadınız mı bir akşam bir akdeniz cezayir?
doğrusu ben de yaşamadım
ama işte bir akdeniz cezayir
iki gözü iki damla gözyaşı
iki gözü iki damla kan işte
iki gözü adım adım karanlık
doğrusu ben de bilmiyorum
belki adım adım allahbilir mutluluk
kalabalık bir şaşkınlık, kimbilir
doğrusu ben de bilmiyorum
atlarla
arabalarla
şekerli çelenklerle
doğrusu ben de bilmiyorum

ölüm bir gecikmiş ayva gibi parlarsa kadınsı neftilerde
ucuz kuşlar geçerse bulutsulardan
çıplak bir atsa iskeletse fırtınalarsa sondan bir önce
bir çocuk bir cenin bir istek koşarsa koşarsa koşarsa
gelinciklere
anaysa doğrulursa kanlı güneşe
basıyorum yumruğumu adım yerine
yakar bir kırmızıgül yakar bu sabahları

ben böyle deniz görmedim bu hangi yüzün böyle?
çıkarıp eski sabahlarını bu hangi pazarlara?
öyle çok yabancıyım ki sanki ilk geliyorum dünyaya
ilk bir kadın görüyorum ilk bir çiçek ilk bir ateş
yönsemelerde
ilk kadın ilk çiçek ilk ateş belki de ilk irkilmelerim
asfaltın ortasında viskili bir toplumcu bir tutankamen
giyotin berraklığında birdenbire bir ren akşamı
bir bastil uğultusu bir paskalya belki bir nevruz
ikinci dünya savaşından kançanağı bir çift göz
insan bazan telefonda bir ramses bulup ürküyor
onbin yıl ötelerden bir aşk sesi bir yabanıl söz

bu türküyü ben mi yaktım sen mi sevdin kim mi
[söyledi?
bu çiçek ben mi açtım kim mi soldu sen mi sarardın?
kaçıncı binden kaldı bu fırtına avuçlarımda?
neden beni dün gece marsilya'da kurşunladılar?
yaklaşan bir sel gibi bu kumaşın nakışlarını
bir sevgide bir kayguda bir korkuda çoğaltmak sız-
[layarak
ve çoook eski topraklardan bir yüz bulup oturtmak
[aynalara
ben mi sevdim sen mi yaktın kim mi durdu bu şar-
[kılara?
yâni ben acılardan yepyeni bir kahkaha yaratıyorum
yâni ben acılardan yepyeni bir kırmızıgül
açlarla bir sofrada bir çizgide bir çift yalın göz
sevenlerle bir ateşte bulup birleşip bölüştüğümüz
evet hayır anlamıyorlar
mermer yapıların düşlerimde zincir kürek tutsaklığını
ışıklı asfaltların kırbaçlama böldüğünü uykularımı
ve neden kaçınılmaz olduğunu başkaldırmaların
evet hayır anlamıyorlar
oh bu cezayirmenekşeleri
bu şafak moru öfke

hersabah bir çöplüğe bir yalana bir törene uyanmak
vurmak alnı duvarlara ellerin namuslu aydınlığında
kokması alttanalta, kokuşması birşeylerin, ayrışıp
[birleşmesi
birden marşa dönüşmesi aylak yürüyüşlerin
hergece kan sızıyor yaprakuçlarımdan benim
hergece biraz daha biraz daha artarak
birdenbire bir aşkın o dörtnala çarpıntıları
ve birden yağmur yağması açık denize

evet hayır anlamıyorlar
hele hiç anlamıyorlar tam da öpüşmenin ortayerinde
bir serseri kurşunla, eski sokak savaşlarından
arı sokmuş gibi anmak ve kapanmak yıldızsız ka-
ranlığa
bir demet ak karanfil, bir albüm gözüyaşlı
bazı kadın adları, bazı sokak adları, bazı çiçek adları
sonra çok uzaklarda bir orman yangını resmi
tabakta iki balık, bir şişe iskeleti, birkaç izmarit
köşelerden köşelere sonsuz geometrisi yarasaların
hele hiç anlamıyorlar acının kahkahasını
ve çekip gitmeleri, hele hiç anlamıyorlar
sarının bu korkak yalnızlığında
oh bu cezayirmenekşeleri

o kızgın kavgagülünü kim oturtmuş o maviye kim
sokaklara şenliklere sevişmelere, kim oturtmuş kim
yâni ekmek kavgasına yâni namus kavgasına, kim
[oturtmuş kim
kurtulur elim ayağım, ısınır yalnızlığım, vurur yüre-
[ciğim kocaman
hep böyle adam mı olunuyor insana dönük bu tepe-
[lerde
türküleri hep böyle mi hep böyle kavgacı mı hep
kim atmış köprüleri, kim bırakmış bu tutsak suları
[kim
evren nasıl da saat gibi hey gülüm
onun baktığı yerden
ve bir de karmakarışık ve bir de kapkaranlık, hey
[gülüm
onun yıktığı yerden

hersabah bir çöplüğe bir yalana bir törene uyanmak
vurmak alnı duvarlara ellerin namuslu aydınlığında
fal bakıp kahkahaları hey ne güzel kahkahaları
bu aydınlar ne aydınlar, fal bakıp kahkahaları
fal bakıp günah çıkartıyorlar düzenin çatlaklarında
analar suç emziriyorlar aydınların çatlaklarında
ve yumruklar götürürken korku duvarlarını
ve duvarlar götürürken duvarın bekçilerini
ben hersabah bir yeniye bir güzele bir gerçeğe uya-
[nıyorum
kokuyor eski dokum, ansızın irkilmelerde
ve bozuk çalıyor gramofon
ve bozuk çalıyor bando, kilitli caddelerinde kölekentin
ve kelepçede şair, barışlardan söylüyor
savruluyor güvercinler havada

siz misiniz, o güzel denizlerden mi geldiniz böyle tâze
evcil kuşlarınızla mı geldi bu uçarı mayıs gökleri böyle
zambaklar açınca biryerlerde, hep sizdiniz sevişirdiniz
beklerdi korkak köpekleriniz hırsız sularınızda
gülümser olurdu akşam saatları ve siz hep ölürdünüz
ve siz hep ölürdünüz, gülkurusu esenlere uzardı nazlı
tırnaklarınız
mermerlere ipeklere altunlara işlenirdi sûretleriniz
sürüler gelip geçerdi saraylı ufuklardan
sürüler ki yeşil yeşil, ve bir gözleri mutlaka kör
köleler dökülürdü bulutlardan yorgun sularınıza, ve
siz hep ölürdünüz
sımsıkı avuçlarınızda giderdi zincirlerin anahtarları
altına doymazdınız, kıraldınız halksız krallıklarda
siz misiniz, o güzel denizlerde mi kaldınız böyle çirkin
demek yoksunuz?

heeey diyorum uluorta, bir ölü soldan sağa dönüyor
avcunda bir avuç mezar toprağı buz
bir ölü tırnak tırnak göçüyor karanlığa
tırnak tırnak koparak kayalarından
heeey diyorum uluorta, sürü kuşlar havalanıyor
toprak dalgalanıyor, sular dövüyor kıyılarını
ve bir yengeç âdem, pazarın ortasında
bir vurguna bir soyguna bir çalgına derken
bir çiçek sayıklıyor alnımın ortasında
bir kristal kırılıyor tören başlıyor
ve bozuk çalıyor
gramofon
ve bozuk çalıyor gramofon ey benim züppeciklerim
açıyorum perdeleri bir bir, molyeryen gözyaşlarına
altyapıya dokundukça ürküyor fincancı katırları
tankları uçakları ardımsıra genelliyerek
tam şarlo'nun diktatörü yere vurduğu yerde
bir tespih herzamanlı bir tespih parlâmento
ve işte hernasılsa 'sen bana hâlâ geleceksin'

kaç bin yıl yaşlanıyorum, kaç bin yıl yüklenip bütün
yükleri
bir caddeden bir kentten bir takvim yaprağından
geçip
bir silahta bir giyside bir kadın pazarında
ellerimi haraçmezat, beynimi haraçmezat, ve işte uta-
nıyorum
ve işte kırıp zincirlerimi, ve işte davul davul
ve işte her nasılsa 'sen bana hâlâ geleceksin'
bir külrengi öksürüyor, sınırında bağımsızlık bayrak-
larının
başkanlı genelevli patronlu pezevenkli, uydurmuyorum
oğlanlar zar atıyor kentsoylu forumlarda, uydurmu-
yorum
en kahpe yüzleriyle saat kulelerinde ve gonglarda ve
bitişlerde
en yenik yanlarıyla yalanlarda ve antlarda ve dua-
larda
yapmacık koşumlarında çocukların ve sapmalarında
hâlâ kadın ve lâğım, hâlâ pazar ve yatak, hâlâ hiç
utanmadan
bir tespih parlâmento, bir mefisto liberal
ve işte hernasılsa 'sen bana hâlâ geleceksin'
ey anamın anasının anasının anasının
beklediği güzel gün

heeey diyorum uluorta, bir bayrak elden ele çekip
gidiyor
burnuma yağmur yağdıkça şişiyor baklalarım güneşte
bir heykele bir kuklaya
bir canbaza bir çarmıha
derken güzelim
oluyor gökyüzünde bir katar turna tren trafik
ve bozuk çalıyor gramofon
ve bozuk çalıyor gramofon ve bozuk çalıyor gramo-
fon ve bozuk
çalıyor boz
çalıyor fon
çalıyor ra

yâni bu demek

sürün çocukları dağlara
özlemleri öfkeleri sürün dağlara

birgün göreceksiniz
birgün vurur yangını yüzlerinize

sürün çocukları dağlara
sürün ve sürdürün bu karanlığı

BİRDENBİRE ÖZLEMEK

sabahleyin kalktım gökte bulut yok
tek bir yaprak bile kımıldamıyor
ağaçlar yorgun yeşil
ağustos gebe

bahçede salıncaklar ve çocuklar ve cıvıltı
çimler dişice ıslak
karşıda gökdeleni gecekondusuyla başkent
yatıyor sereserpe

neler içtik neler dedik nerelerde nasıl vuruştuk
kaç adım gitti dünya
fırtınalı kayaları gecenin
ölü keklik gibi torbada

sivas'ın güney eteklerinde, nurhak dağlarının azıcık
ipoyrazında
kurudu kuruyacak bir incecik çay
iki kişi durmuş bana bakıyor
gülşan anayla şükrü baba

birinin elleri bir milyon kürek
birinin gözleri bir milyon çeşme
bakıyorlar yerle gök arasında
bozbulanık bir suya

daldan bir kaysı düşüyor ağustos tozlarına
ince bir kuş gagalıyor asma salkımlarını
gözleri kömür kara, saçları kuzgun
vay be vay be vay be

adam açlıktan öldü resmen
tarlaların yapıların yolların yanıbaşında
birşeyler götürdü benden, azaldı yüreğim
unutamadığım bakışlarında

kim kaldı oralarda çocukluğumdan başka
kaç mezar eklendi garipler mezarlığına
içip içip ağladığım ağustos geceleri
nerde nerde nerde

yahu nasıl da özledim birdenbire
mektupla telefonla olacak gibi değil
varsam bir akşam eğilsem ellerine
doya doya

çok çektiler yaşanası şu dünyada çok
yarada fitil yarada tuz
ey güzel yüzlerini getiren sabah
merhaba

AMADO'LU AĞUSTOS

gece sıcak ve ishaklı
amado
hey amado

yürüyen ne
konuşan kim
nerden nere bu karanlık
amado
hey amado

gece sıcak ve ishaklı
kurşun erir oldu avuçlarımda
gider oldu yüreciğim yalnayak
çoğalır oldu ağzımda zeytin
incil değil kuran değil
bayram değil kıran değil
nedir bu kalabalık
amado
hey amado

sallanır bozkırda bir kanlı beşik
gözyaşına dalar çıkar bir tahta kaşık
yüreği kanatlı da bıyığı düşük
gün gelir beşik dillenir
bebeğim oooy
balam oy
boynubükük bu ayrılık
amado
hey amado

onlar için herşey bitti
su değil içtikleri artık onların
yedikleri ekmek değil
el değil sıktıkları
onlar için herşey bitti
bu törenler bu cayırtı
bu ipekler bu altunlar bu yaldız
bu koşum saltanatı
yalan yalan hepsi yalan
korkudur bayrakları
korkudur urubular gibi dönen tepelerinde
onlar için herşey bitti

herşey bitti onlar için
değil mi ki kırdılar bu fidanları
değil mi ki ağlattılar bu anaları
onlar için bitti herşey
ne bir tutunacak dal
ne bir dayanacak duvar
bir kara haberin ölü yankısıdır onlar gözlerimizde
demirparmaklıklar arkasından bakar gibi bakan
[gözlerimizde

amado
hey amado
yürüyor zincir sesi
yürüyor açlık sarısı
yürüyor umut
ayakları kan içinde
yürüyor döl
evrenin nabzı gibi
karadır geceleri kan ırmakları
hele de senin katingalarda
amado
hey amado

gece sıcak ve ishaklı
şimdi tütün kırımıdır bizde ege'de
fındıklar çoktan devşirildi karadeniz'de
iri bir çekirgedir şimdi konya'da zaman
'erzurum dağları kar ile boran'
değilse de pek
bir tutam kanlı pamuktur çukurova'da güneş
ve tutuk bir tabancadır doğu'da kimsesizlik
bir yanım yenik yıkık
amado
hey amado
bir yanım dişi sular gibi kıraçta
ben hiç adam öldürmedim amado
ve artık tavuk da kesemiyorum
ellerime bulaşacak sanıyorum güllerin kanı
ve savaş dediler mi çocuk çığlıkları doluyor kullaklarıma
viyetnam doluyor amado
kore doluyor
ispanya doluyor amado
boydan boya avrupa
ve savrulup gidiyor güvercinler dönülmez uzaklara
kara kara bulutların ötesine amado
özlemlerin ötesine amado

ağıtların ötesine amado
ve ben
birdenbire ak bir heykel oluyorum boş bir
alanda

ben hiç adam öldürmedim amado
babam da öldürmedi
anam da öldürmedi
biz hiç adam öldürmedik amado
ama bizi hergün hergün öldürdüler amado
onun için ağıtsıdır gülüşlerimiz
onun için zor geliyor ayrılık

gece sıcak ve ishaklı
amado
hey amado
kaç gün
kaç ay
kaç yıl çeker bu senin riyo dö janeyro
nehir midir gökyüzü mü
yıldız mıdır ceset midir
gemiler toprak kölesi
gemiler firar

kaç yıl gider bu senin kutsal ırmak fransisko
durur
orda
uzakta
kaza grandeleri kolonel inasyo'ların
küçülür burda sazlı sözlü konakları beylerin efendi-
lerin
havada dut rakısı
havada üzüm incir hurma kaysı rakısı
havada kırbaç sesi tabanca parıltısı
birdenbire bir çakal
toprakta mısır buğday tatlı patates
bir de manyoka
madımak maydanoz ebemgümeci
harman yeri tarlafaresi filan
geceleri başsız ve çokdişli bir canavardır açlık
saldırır yorgun sürülerine gurbetçilerin
gelip konar kavakinhona senin
benim üç tellime altı tellime
altun tepelikli bir gurbet kuşu
ve sızlar toprakta kemiklerimiz
irkilir bedenlerimizde döl
eşkıya derler bizde
senin orda kangaseyro
amado
hey amado

bitti
bitti
herşey bitti onlar için
anaları yoktur onların
kardeşleri yoktur
yavruları yoktur onların
aşkları özlemleri bekledikleri yoktur
kime diyecekler güzelim diye
kime diyecekler yiğidim diye
kime diyecekler gözümün nuru
ciğerimin köşesi
ömrümün varı diye
sarmak için değil artık bu kollar
bu dudaklar uzanamaz artık hiçbir alına
korkuyu kambur gibi taşıyacaklar sevgisiz bedenlerinde
korkarak içecekler bir bardak suyu
ölüme gider gibi varacaklar uykuya

taş taş dökülüp giden duvar
damla damla biten su
hiçbirşey kurtaramaz artık onları
onlar için herşey bitti
sabah yoktur onlar için
yağmur sonu yaz öğleleri
bozulmuş bağların hüznü
ve balıklı gülüşü kapalı denizlerin
ormanların soluyuşu
haykırışı inanmanın
kolkolalığın gücü
umudu kurtuluşun
yok
yok
herşey bitti onlar için

gemiler dolusuyum
amado hey amado
tirenler dolusuyum

tarlalar dolusuyum
amado hey amado
fabrikalar dolusuyum

madenler dolusuyum
amado hey amado
zindanlar dolusuyum

acılar dolusuyum
amado hey amado
ağıtlar dolusuyum

göktekiler bulut değil
amado hey amado
yırtılışı karanlığın

yerdekiler ayak değil
amado hey amado
kurtuluşun yürüyüşü

gece sıcak ve ishaklı
yaralı bir geyik gibi yalnızım
kesilmiş karpuz gibi kalabalık
ve umutlu
amado
hey amado

HANİ YA NERDESİNİZ

o gözleri ben
ırgat pazarlarında gördüm
o gözleri ben
ekmek kuyruklarında gördüm
geçtim kan ırmaklarını yaşanmış savaşların
durdum çocuk kaygularımla
kıyısında bir dünya savaşının
su içerken vurdular ceylanları
çiçekli dalları çekip kırdılar
alabayrak sabahlarda
ateş barut akşamlarda
gördüm ben o gözleri

yaz diyordu ey şair yaz
onbin ağız yüzbin ağız beşyüzbin ağız
yaz diyordu ey şair yaz
söyle bizi
anlat bizi
aydınlat bizi

aldım yüreğimi avuçlarıma
çırpındım kendi pençelerimde
yeter dedim
sokak sokak
dağ dağ dağıldı sesim
yeter dedi onbin ağız yüzbin ağız beşyüzbin ağız
yazdım gözlerinde gördüklerimi
yazdım gözlerinin dediklerini
yüreğim kendi pençelerimde

ağaçta yaprak gibi oynaşırdı gözleri gözlerimde
suda balıktı çevremde yürekleri
elleri dörtbir yana savrulan güvercinler
aaah nasıl da severlerdi beni çılgınca
öl desem yoluma öleceklerdi

hani ya nerdesiniz
nere gitti yaz diyen gözleriniz
yaz diye çırpınan yürekleriniz
ben miydim yeter diyen
alabayrak sabahlar mı
ateş barut akşamlar mı
kimdi bu yeter diyen
hani ya nerdesiniz
hani ya nerdesiniz
nerdesiniz eeeey

ay doğuyor
ay doğuyor
aya bak
dedi kadın
yüzü aydan da güzel kadın
ve baktılar ölü aylar üzerinde gülüp duran ayşafağına
baktılar, yanyana yüreklerinde evcil fırtınalara
ay doğuyor
ay doğuyor
aya bak

eski resimler sürüklerken ölü çerçeveleri
ülkeleşirken gece yapraklarında zaman
kızgın karıncalar mıdır bu karanlıkta
bırakılmış silahlar mı
tepelenmiş yaralılar
yakılmış yuvalar mı
nedir bu karanlıkta?
değil orman
değil su
değil göç
upuzun bir köprü belki
upuzun bir bethoven

önde bütün uçlarıyla kaçak bir kent gecesi
hava kavun ve mazot
ekmeksiz tarım işçileri yolboylarında
dolmuşun pikapında konya kaşıkhavası
akşam gazetelerinde bir başka faşing
korkularda sevinçlerde kara afrika
batakevlerinde damping
ve silahın birdenbire namus oluşu
ve silahın birdenbire yaşamak

ay doğuyor
ay doğuyor
aya bak
dedi kadın
yüzü aydan da güzel kadın
ve baktılar karanlıkta kanatları kıvılcımlı kırlangıç
sürülerine
güneşli duvarlardan akıp giderken mızraklı kabart-
maları birzamanların
sanki hiç kullanılmamış
sanki garip garip gecekuşları
baktılar ayşafağında tükenip giden güne

on yıl öncesi de bir kadın
yine yolboylarında işsiz işçiler
yine beton duvarları banka afişli
yine yıkık saraylı tok yarasalar
yine yorgun şilepleri korsan limanlarının
yine yeşil çuhalarda camgözlü kafatasları
yine deprem yine salgın yine kan
yine çarp yine çıkart yine böl yine topla
yine telekslerde kelle hesabı
elektronik aygıtlarında silah vurguncusunun
on yıl öncesi de bir kadın
dalgın gözlerinde sapsarı yalnızlığı savaş alanlarının
yaslanarak öfkesine bir kadın
ay doğuyor
ay doğuyor
aya bak

yüzün belki uzak bir gül, belki bir dağ kuytusu
çekip gitmek birdenbire, belki pişman bir gülüş.
başını kaldır biraz, yüzünü yıldızlara göm
dur yıkılmış köprülerde, bütün renkleri kullan!
bin yıl öncesi de bir kadın
ceylanların yıldızlı sulara değdiği saatlerde
bıçağın kemiğe değdiği saatlerde
en yangın yüzüyle yaslanıp yalnızlığına
bir gelip bir giden umutlarına
aşkına eşkıya tenhalığına
uzak gece nehirlerine
ay doğuyor
ay doğuyor
aya bak

ve zaten hiçbir zaman hiçkimse kanmadı bu çeşmellerden

belki hiç kanılmayacak
atılmış köprülerin upuzun hüznü
upuzun acısı durup bakmanın

ay hep doğar böyle, güzelim
ay hep doğacak böyle
tut elimden, yum gözlerini
ayak seslerimizi dinle
küskün bir köpek gibi yakın ve uzak
çölde kervan gibi çıplı ve çıplak
müzelerde tozlar gibi
ayak seslerimizi

ay doğuyor
ay doğuyor
aya bak

TAY

giderdi su
giderdi orman
giderdi toprak

kalırdı yok
kalırdı hınç
kalırdı tuz yarası

ve kuzgunlar bileyip açlıklarını
daldırıp etlerimize
girerlerdi güne
ve silip tokluklarını etlerimize
geçerlerdi geceye

solardı bir gelincik
bükülürdü bir menekşe
kapanırdı bir kapı

paslı ve kördü
dönerdi mor içinde
bir kırık söğüt dalı
yatardı toz içinde
yol boylarında hoyrat devedikenleri ve taşsız ölüle-
riyle
belki bir öç
bir ağıt
büyürdü gün içinde

ağrılı bir sarı koyun bu sabırlı mor üstüne
bir damla kankırmızı çağ çağ yanık üstüne
davullarla
çelenklerle
bir de bayrak
bir de bayrak
vurun dağ dağ üstüne
vurun dağ dağ üstüne

güzelim
yiğidim
orman yüreklim!
senin gözlerin bahar sabahlarımdı benim, a yavru yavru
ateşlere susamış madenlerimdi
ellerime ellerime seğirten akarsularım, a yavru yavru
okul şarkısıydı senin gözlerin
bereketli sofralarımdı, a yavru yavru

görürdüm
doğu dağlarının karlı nehirlerini
kıyıları al çiçekli karlı nehirlerini
görürdüm kalem bacaklarında senin
fırtınalı burun kanatlarında senin
görürdüm
görürdüm de yüreğinin yürüyen ormanlarını
sürü kuşlarını görürdüm de, a yavru yavru
tıkanır
taş olurdum
kalırdım uğultularda

senin gözlerinde çiçekli çayırları umutlarımın, a yavru yavru
güneşli beşikleri umutlarımın
harlı ocakları umutlarımın
ve masmavi gülleri
duydukça sesini senin, a yavru yavru
bacalar çizilirdi ufuklarıma
dokundukça sana elim
kel dağlarım ormanlaşırdı
iteleşirdi yüreğimde kurt yavruları
sen koklarken sağlıklı sabahları
tayım benim
güzel öfkem
çeliğim!
seni ben
kırbaç yaralarımdan yarattımdı o imansız yolkuşlarda
açlığımın kurt seslerinden
umudumun ırmaklarından
gözyaşlarımdan, a yavru yavru
soylu ağıtlarımdan

damarlarında senin
bozkır yangınları gibi delice koşan
benim öfkem
benim acım
benim özlemlerimdi
a yavru yavru
bu kaypak ışığa nasıl aldandın
nasıl koştun bu dumana bu seher vakti
bu kanlı karanlığa nasıl dolaştın
beni kodun böyle kan yaş içinde
tayım benim
güzel öfkem
çeliğim!
kanlıdır bu dönemeçler kanlıdır kanlı
kahpelik kolgeziyor eli fermanlı
senin bacakların karanfil dalı
kanatların senin ilkbahar yeli
başın senin bulutlarda, a yavru yavru

kervankıran tüıküsünü türkü mü sandın
ağıtları öğütleri şarkı mı sandın
beni böyle yorga yörük
a yavru yavru
korku mu sandın
güzel yavrum yiğit yavrum taysın sen
acılarda ateşlerde toysun sen
bilirim bu yolları, bilirim, bilirim de
kanat açamam
bilirim bilirim de yârdan geçemem
yârim bekler beni dağlar ardında
bugün olmaz
yarın ayın dördünde

bir çileli kısrağım ben
yüküm yar benim
yaralarım pençe pençe
yüküm zor benim
vurma beni bu yollara, a yavru yavru!

vay be
vay be
tam da kuşlar ötüşürkendi baharda
tam da buğday sütlenirkendi
pamuk liflenirkendi
kar yağarkendi tam da
üzüm ballanırkendi
tam da gülecekkendi kahırlı topraklarım
elim yüzüm çiçeklenecekkendi
vay be
vay be
vay be

nasıl vardı elleriniz
nasıl kanattınız o domur domur mayıs göğünü
nerelere gizlediniz dal uçlarını
mevsimleri n'ettiniz
yeşili kırmızıyı zambak morunu
yavru kuşun sabah sıcaklığını
nerelere kitlediniz akşam yelini
karanlıklar
karanlıklar
ey karanlıklar
nasıl oturdunuz bu ellerle sofraya
ekmeği nasıl böldünüz

ben bu yükü hangi dağa
bilemiyorum
yüreğimi hangi suya
bilemiyorum
kıyıları al çiçekli karlı sular uuy
turnalar uuy
türküler uuy
yollar uuy

gitti o
gitti benim bahar gözlüm
benim orman yüreklim
karanlık sulara karışır gibi
dalar gibi dönülmez uykulara
akıp gitti kör karanlığa

akıp gitti benim yayla soluklum
ben
çileli kısrak
kamçı yorgunu
ben
kaldım
bu yerlerde
kaldım
kıyısında
bu kanlı karanlığın
köpük köpük ter
kelep kelep hınç
derya deniz gözyaşı

KERBELÂ
UZAK
DEĞİL

«pîr sultan'ım eydür yezitler gamda
horasan erleri urum'da şam'da
biz de mihman olduk bir ayn-i cemde
doyup kanamadık hallerinize»

nezaman boynuma gitse elim
büyür kerbelâ'm
nezaman kana değse gözlerim
kerbelâ'da bir akşam

bir uzun havadır munzur
    mor bir katar gibi düzülüp gider
saz çalar akşamları pir sultan göçmenleri
        gönlümün terazisi bozulup gider
koca fırat vura vura başını
hey fırat
    fırat fırat
benim anam döve döve döşünü
kerbelâ uzak değil
ağlama sen

ben de silah çattım munzur eteklerinde
yıldızlara uludum yalnızlığın fıratçasından
gözleri nasıl da gözlerimdi hoooooy
ağrıda benden öte
bir munzur
bir fırat
ve bir gelincik
üçü de erzincanlı
üçü de üçgüzeller
gibi şuramda
ben de kulaç attım dedemlik tosbağalarla
kıyıları gelincikli fırat'ta
fırat fırat
hey fırat
insan nasıl allahsarmış gördüm o yalnızlığı
yaşadım allahsamayı bütün boyutlarıyla
kerbelâ uzak değil
ağlama sen

uzak geldim
seferberlik seferberlik çığrışır ayaklarım
başımdır dolaşır elden ele hergün şam'larda
yüreğimdir her seher bir ak güvercin
bu kaçıncı yezit
dostlar
bu kaçıncı muharrem
ben gözüme sürme değil kerbelâ çektim
ağlama sen
'ağlama gözlerim mevlâ kerimdir'
ben bilirim o mevlâyı
mevlâ bizimdir
taze karpuz kokusu
bu benim kanım
dostlar, yüzleriniz neden böyle kuytu gülleri
yüzleriniz bir avuç su
a dostlar
fırat fırat
hey fırat
neyleyim ben suyunu
yangınım kaç bin fırat
çilem kaç bin cehennem
hergünüm bir kerbelâ

bakın hele
bakın şu soyukalıpelilere
sabahın seherini haram etmişler bana
kaygulu geceleri vatan etmişler bana
fırat fırat
hey fırat
fırat'ı, dost fırat'ı
düşman etmişler bana
nezaman bir ak güvercin konsa dalıma
ak boynundan kanlar sızsa boynuma
nezaman tuza batsam fırat kıyılarında
yezitler doldursa akşamlarımı
dolaşır kesik başım şam'larda
ürkerim büyük tutsaklığımdan

yavrum, mazlum bakışlım, niye akşamız
niye böyle
        binicisiz at gibi
göçün ucu saplandı karanlığa
        göçün ardı görünürde yok
kim geçmiş bu dağlar kargaşasını
kar kokmuş güneş kokmuş türküsü kimin
        kim dökülmüş kızılırmak'lara binlerle

bakarım biryanıma
derim yüzülür
bakarım biryanıma
etim kıyılır
sallanır ak bedenim yağmurda yaşta
urganı boynunda dedem görünür
tutuşmuş ali kuzularının ak çadırları
aşar gelir çığlıkları anacıkların
adımın arkasında
taptaze yaram görünür

kerbelâ aşkım benim
umudum öfkem açlığım
kalabalık yalnızlığım
çocuk saflığım benim
fırat fırat
hey fırat
muhanete muhtaçlığım
kerbelâ benim

onlar hep yezit'tiler
ben hep hüseyin
onlar çöle akar gibi akıp gittiler
ben geldim buralara
fıratlaşarak
kerbelâ uzak değil
kerbelâ uzak değil
ben bilirim bu kavgayı
ağlama sen

duvarın
biryanında onlar
biryanında ben
kökleri bir
dalları bir
ağaçlar gibi
karanlık bütün kudurmuşluğuyla yüklendi göğüslerine
onlar
biryanda ağrıdılar
ben
biryanda

taş taşı nasıl yerse
diş dişi nasıl yerse
et eti nasıl yerse
ah ulan ah
o ne çetin direnişti öyle o
vay benim duruşu yangın yangınım
vay benim gülüşü şafak şafağım
direnişi tunç tuncum
çelik çeliğim

iki yılda
ikiyüz yıl yaşadım
tattım iki yılda daniskasını
acının
umudun
ve kızgınlığın
ağaçlar birdenbire yaşlı
aynalar birdenbire eski
sokaklar birdenbire ters
birdenbire kayıp gitmiş gibi altımdan toprak
iki yılda
ikiyüz yıl yaşlandım

ey acı
etimden damla damla
yüreğimden sellercesine
sen
insan etinin neresindesin
ipler damlar kurşunlar
işkenceler siz
ve sen ey
ekmekten
sudan
dosttan aziz kurtuluş
sen
acının neresindesin

ŞÜKRÜ BABA
AÇIKLAMASI

kardelen deler karı
öper güneşi ağzının kıyısından
adam zorlar duvarları
adamın elleri kan
alnı kan
ekmeği kan

ne kurda benziyor şu insanoğlu
ne de kıraçtaki aluca
düşmeyegörsün anakarnına
kesilmeyegörsün göbekbağcığı
geçmişi geleceğiyle
koşkoca bir dünya omuzlarında

yapayalnız mısın dünyada
itiyor mu seni doğduğun toprak
köşebaşlarında harâmiler mi
etmişler mi içine ekmeğinin
salacaksın köklerini toprağa
güneşi çınarla selamlayıp
fırtınaya meşeyle duracaksın
tutunacaksın diş diş
tutunacaksın pençe pençe
geçireceksin kılcal damarlarını evrenin damarlarına
gül olup açılacaksın seher seher
ceviz olup döküleceksin
sana bir mi vurdular
derlenip toparlanıp
sen iki vuracaksın
yoksa yoksun
silerler adını karatahtadan

nezaman sıcak bir somuna uzansa elim
tarlalarda traktörler döner avcunda
sapanlar yüzbin yıldan derin çizer alnında
güvercinler uçuşur sesinde onun
nezaman alanlarda kalabalıklar görsem
direklere bayrak bayrak çekilir eli
yollarda yapılarda gülümser yüzü
sanırım kurtuluşu insanoğlunun

fesleğen burcu burcu
gül kattım arasına
tam yedi yıl askerlik
yedi yıl vatan borcu
anlatsa dili olsa da geçen yılların
anlatsa dili olsa da şu ayakların
aman oğul bu bir destan
tokat'ta doldurdular bizi camiye
torbalarla şalvarlarla kaşıkkalıbı
arkamda kimim var ki ağlaya
kim sora kim araya
falan fıstık oğlu falan feşmekân
'varın bakın torbasında nesi var
bir çift kundurası bir de fesi var'
tokat'tan aldılar mı bizi camiden
düştük mü yollara batum'a doğru
atları sürdük mü suya batum'da
aman oğul bu bir destan
arpa seçmek neyse ne de fışkıdan
ille de tüfek karıncası
ille de tüfek karıncası

erikler erken çiçeklenir
elma çiçek açtı mı yaz
armut kıraçta gerek
poyraza kayak dikmezsen olmaz
salatalık vaktinde sulanmalı
döl döktü mü salatalık
çiçeğe durdu mu kabak
hele de asmalar domurdu mu
ışıldadı mı yaprakları kavakların
ishaklar ötüştü mü geceleri
menevşeler tüttü mü yelin önünde
bir de çoban ateşleri dağlarda
bir de bir yüksek hava
borcun da yoksa eğer
alacağın da yoksa
aman oğul bu bir destan

yapayalnız mısın dünyada
harâmiler kesmiş mi subaşlarını
tutunacak bir dalın bile yok mu
günleri semer gibi sırtında
aman oğul bu bir destan
verseler şu dünyanın bütün ağaçlarını
el değmemiş yozlarım kırda kıraçta
acımasam aşılasam dal dal
donatsam gelin gelin
geçirsem alfabeden liseden fakülteden
bir çırpıda otları ağaçları kuşları bö-
[cekleri
mavisi başka olurdu bu sabahların
pembesi başka
akşamlar böylesine boynubükük olmaz-
[dı

bu adam benim babam
babaların en babası
insanların en hası
yüreği düğün sofrası
direnci sabır kayası
ellerini bir görmeyin
elleri ellerin en irisi
elleri bal arısı
seferberlik'ten gelir künyesi
kurtuluş'tan çıkar dosyası
ben beni bildim bileli
ben beni bilmezden de önce
kavgası ekmek kavgası
verin kadın gibi toprakları eline
beslesin dünyanın aç çocuklarını
götürün antalya'ya dörtyol'a
toroslar gibi yığsın portakalları
götürün aydın'a manisa'ya maraş'a
üzümleri incirleri harmanlasın dağ gibi
zeytinler ceviz ceviz
armutlar yarım kiloluk
zerdaliler şekerpâre güneş kokulu

bu adam benim babam
babaların en hası
mayası insan mayası
yumruğu toros kayası
ben beni bildim bileli
ben beni bilmezden de önce
istiklâl nedir bilmedi
özgürlük nedir görmedi
yaşamak nedir tatmadı
önce ekmeğin kölesi
sonra ekmeğin kölesi
hâlâ ekmeğin kölesi
şu rezil kepaze düzende
sekiz çocuk babası
benim babam şükrü baba
şimdi madalya takıyor döşüne
istiklâl madalyası

PİS BİR AKŞAM

bir paket sigarayı ucuca eklemişim
dilim dönmez olmuş ağzımda
öksürdükçe felâket başım ağrıyor
öyle de bezginim ki
öyle de yalnızım ki
çekilir gibi değil şu gazeteler

aylardan aralıkmış
aralık yazıyor duvardaki takvim
nedense hiç sevmedim şu aralığı
etimde kıymık gibi ağrıyıp durdu meret
çok mu hırpaladı soğuklar çıplaklığımı
işsiz mi kaldım birdenbire bir sabah
ihzar mı yedim icra mı
uykulardan mı alınıp götürüldüm
kötü haberler mi yoksa
yoksa sevip alamadım mı
çok mu karaladılar yoksa
birgün karım diyeceğim yavruyu
bilmiyorum
bilmiyorum
naziler geçmiş bir şehir sanki içim

karşımdaki pencereden anıtkabir görünüyor
onun biraz berisinde bankalar
bankaların berisinde bir şirket
onun biraz berisinde bir kedi
kedinin gözlerinde güvercin
güvercinin tüylerinde bir akşam
«yine akşam yine akşam yine akşam»
«göllerde bu dem...»
aaaaaah ah
«ah eylediğim serv-i hıramanın için» değil
bilsen nasıl da içmek istiyor şimdi canım
bol biberli bol soğanlı bol rakılı bir kuytu köşe
alkol öfke gibi dalamış damarlarımı
ne anlatan belli ne anlatmıyan
ne ağlıyan belli ne gülen
havada karmakarışık
havada anlaşılmıyan
havada hem herkesin
hem de hiç kimsenin olmıyan
aaaaah ah
nasıl da içmek istiyor şimdi canım

ben olsam anıtkabir demezdim
çünkü ben hiç sevmiyorum kabir sözünü
ve sonra mustafa kemal'i
    daha çok seviyorum atatürk'ten

HERYERDE
BİRDEN
OLMAK

dün gece tiyatrodaydım
merhaba a
merhaba b
merhaba c
        ah ah ah ah ah
        hepiniz de burdasınız
        hepimiz de buradayız
        kanişler bakım ister
        evet biraz aspirin
            uzun yaşar çiçekler
        çiçekler uzun yaşamalı
        çiçekler taze kalmalı
        çiçeklerin suyu hergün
        evet biraz aspirin
masmavi bir kürenin yüreğine bir bıçak
kan sızan ak kavaklar
baktım
    arandım onu
        o yoktu oralarda
hepimiz oradaydık
        o yoktu oralarda
dedim: görmediniz mi
dediler: yooook yok

dün akşam sergideydim
merhabe a
merhaba b
merhaba c
yâni hep buradayız
yâni hep birarada
yâni keyfimiz gıcır
ah ah ah ah ah
ne mutlu türküm diyene
ne mutlu sergi görene
ne mutlu kokteyl içene
tablolar hiç de benzemiyor asılmışlara
şu sarının bir başka sarıyla hiçbir yakınlığı yok
kırmızı benzemiyor sabahki gözlerime
şu mavi belki biraz yalnızlığımı
ama neden bunalmamış bu yeşil
bu kara benzemiyor kayguma
çizgiler küçük memur
lekeler tutsak
dışarda kaldı cadde
dışarda kaldı grev
dışarda evlerin kanlı bıçaklılığı
bu renkler

bu duvarlar
oh oh oh oh oh
yâni hep buradayız
yâni keyfimiz gıcır
baktım
arandım onu
o yoktu oralarda
hepimiz oradaydık
o yoktu oralarda
dedim: görmediniz mi
dediler: yooook yok

dedim
ola ki maçlardadır
aldım başımı gittim maçlara
stadyumlar hıncahınç
kadınlar
kızlar
oğlanlar
çığlık çığlığa bir kalabalık

kim demiş geri kalmışmışık mışık
kim demiş az gelişmişik mişik
kim demiş borçlu doğuyormuş bebeler
lâf ulan lâf
lâf ulan lâf
lâf ulan lâf ki ne lâf ne lâf ne lâf
işçi köylü küçük esnaf
kaynaşmış bir kitle olup
ya ya ya
şa şa şa
fenerbahçe çok yaşa
baktım
arandım onu
o yoktu oralarda
bıyıklar saçlar memeler
hepimiz oradaydık
o yoktu oralarda
dedim: görmediniz mi
dediler: yoook yok

dedim
ola ki sinemadadır
kaldırdım yakamı daldım sinemalara
kadınlar
kızlar
oğlanlar
süt girip bir kapıdan
yoğurt yoğurt çıkıyorlardı öbür kapıdan
kiminin gözleri ıslak
kiminin kovboydu tabancaları
ve mutlaka yağmur vardı
ve mutlaka yağmur yoktu
evler ağaçlara asılmışlardı
ağaçlar ışıklara tutunmuşlardı
bekçiler hırsızları kovalarlardı
bekçilerin kadillakları yoktu
kaldırımda durup öksürürlerdi
bir kurbağa yavrusu sıçrardı ıslaklığa
ucuz şarap ıslatırdı bulvarın kuytularını
ah ne filimdi ne filimdi ne filim
o kadar çok ağladım ki
o kadar çok güldüm ki
eşşek ne anlar hoşaftan

baktım
arandım onu
o yoktu oralarda
avuçları terli kızlar oğlanlar
ve biryerleri mutlaka ıslak
hepimiz oradaydık
o yoktu oralarda
dedim: görmediniz mi
dediler: yooook yok

taktım takıştırdım vurdum bulvara
bulvarda kürk mantolar
bulvarda dantel külotlar
bulvarda binbir oyuncak
kadınlar
kızlar
oğlanlar
vay anam o ne bacak
vay anam o ne kalça
o ne göğüs o ne saç o ne et o ne but

itilişip bu kapıdan
sürtünüşüp şu kapıdan
çıkılışıp o kapıdan
tarhlarda da çiçekler mi
dallarda da bulutlar mı
fidan fidan umutlar mı
neye baksan
yiyip içmek
neye baksan
döküp saçmak
neye baksan
vay anam vay
allahına sevişmek
baktım
arandım onu
o yoktu oralarda

kucakları kitaplarla kızlar geçtiler
bıyıkları yeni terli gençler geçtiler
sigarayı silah sanan delikanlılar
hepimiz oradaydık
o yoktu oralarda
dedim ı görmediniz mi
dediler: yooook yok

dedim
ola ki pilajlardadır
o portakal güneşler o atlas sular
dedim
ola ki dağlardadır
o çamlar o çam gölleri
dedim
ola ki yollardadır

bindim kayan yıldız gibi otobüslere
ninni ninni gemilerle aştım dişi suları
harmanlara gittim ağustoslarda
üzümler toplanırken gittim
tütünler kırılırken gittim
pamuklar devşirilirken
ağlar çekilirken sabaha karşı
fabrikalar dağılırken
çelenkler konulurken
kurtuluşlar kutlanırken
marşlarla yürünürken
şarkılarla gülünürken
mendiller sallanırken

ağıtlar düzülürken
bayraklar çekilirken
gittim aradım onu
aradım çarşılarda
aradım mitinglerde
aradım grevlerde
aradım ne ki güzel
ne ki canlı
ne ki diri şu yeryüzünde
aradım onu
o
yoktu
herşey
herkes
her alçaklık şu yeryüzünde
o
yoktu

nobel düşü görüyordu katil pezevenk
nobel düşü görüyordu hırsız satılmış
kanlı ellerini soframdan alıp
yeni doğmuşların sütüne uzatıyordu
kim ki tükürmüş suratına çağın yargıcı
hepsi vardı bu topraklarda
fink atıyordu
ama o
o
yoktu
dedim: görmediniz mi
dediler: yooook yok
bükülmesin diye boyunlar
dinsin diye gözyaşı
namluya kurşun diye sürdü o yüreğini

davul çaldım
davul çaldım duyan yok
anam anam anam anam
uzun ayak
kısa ayak
    rap rap rap
    bir ölçüde basmadıkça toprağa
akmadıkça denize nehirler gibi
                atlasak da
                sıçrasak da
                yırtsak da bilmemnemizi
                    kurtuluş yok
                    kurtuluş yok
                    kurtuluş yok

MUTLULUK
BENİM
ŞİRİN'İMDİR

ben hiç turna görmedim
ama tanıyorum turnayı türkülerden
biri bir turnalı türkü tuttursa
hele de tirendeysem
hele de hapisteysem
yitirmişsem sevdiklerimi
oy dağlar dağlar

mutluluğu hiç görmedim
ama tanıyorum yokluğundan
geceler böyle olmazdı herhal
ayrılık getirmezdi kucaklaşmalar
durup durup iççekmeler
kıyı köşe ağlaşmalar
ölüme kurtuluş denmezdi herhal
sevişmek suç sayılmazdı
yaşamak böyle çile
mutluluk dilesem birine
ağlıyasım gelir ardından
mutluluk benim şirin'imdir
oy dağlar dağlar

nâzım'ı hiç görmedim ben
o çıktı ben girdim içeri
gördüm toprağını o acı gülün
o kuş ancak o bahçelerde
nesini anlatayım ben özgürlüğün
gün olur zincire vurulmaktır özgürlük
gün olur
göğsünü gere gere
ıslık çalmak caddede

o çekip gitti buralardan
o çekip gitmezden önce
bilmezdim gitmenin ne olduğunu
şimdi kim gitmelerden söz etse
karanlıkta bir baba
sessizce öpüyor çocuğunu

yapın bunun resmini
yapın bunun heykelini
müziğini şarkısını
yapın bunun romanını

oy dağlar dağlar

SUSAN SU

yel eser
kalır yapraklarda
    geceler boyu ağladığımız

su akar
kalır taşlarda boyu
    sızlaşır ayaklarımız

ne dedik
ne yaptıksa
    hepsi ortada
        işte ellerimiz
        işte alınlarımız

kiminin yüreciği çoktan karıştı güneşe
kiminin yüreciği solar güneşsizlikte
dostlar
    kaldık buralarda
dostlar
dostlar
    ne belli yaşadığımız

şiir mi?
sen en güzelini yazdın, kardeşim
resim mi?
sen en güzelini yaptın, kardeşim
şarkı mı?
bundan böyle haram bize şarkı söylemek
        ıslık çalmak bahar sokaklarında

vuruyorlar suya
vuruyorlar suya
susuyor su
uyuyup uyanıp
dönüp dolaşıp
yıldızlara havlıyorlar
susuyor su
neyin temelini kurtaracaklar
hangi temeli
bu kana susamışlık
bu korku
susuyor su

bir nokta var
ateşin ateşe soğuk düştüğü
demirin demire dikey
ve sözün
yıkılmış orman gibi sızladığı
yağmur altında

çok uzun konuştuk, doldurduk vakti
şaşkınlık çoktan sürfeledi güzelin gözlerine
şu dünyada en tatlı şey
herhalde can
ve herhalde kardeşim
sen işte ondan geçtin
ne desek
hiç
ne yapsak
boş
o eşsiz güzelliğin senin
parlıyor gündengüne büyüyen ağrımızda

BENDEN
BİLMEYİN

istanbul'da bir fabrika
fabrikayı ben koymadım oraya
ben diyorum ki size
istanbul'da bir fabrika

fabrikayı işçiler çalıştırır
işçileri bir milyoner
ben diyorum ki size
fabrikayı işçiler çalıştırır

grev gittikçe büyüyor
grevi ben istemiyorum
ben diyorum ki size
grev gittikçe büyüyor

bini boşaldıkça biri doluyor
binini ben boşaltmıyorum
ben diyorum ki size
bini boşaldıkça biri doluyor

bu düzen beyler düzeni
bu düzeni ben yapmadım
ben diyorum ki size
bu düzen beyler düzeni

ortalık gitgide karışıyor
ortalığı karıştıran ben değilim
ben diyorum ki size
ortalık gitgide karışıyor

birgün kıyamet koparsa
kıyamet kopsun istemiyorum
ben diyorum ki size
birgün kıyamet koparsa

gençler kuytularda öpüşüyorlar
marulun vakti geçti
şimdi karpuzlar kızaracak
ardından fındık fıstık
ardından ayva
ayvayı sarartan ben değilim
ben diyorum ki size
gençler kuytularda öpüşüyorlar
ayvanın vakti

kimin yüzüne baksam
salkımsaçak suç
salkımsaçak kir
silahlar konuşuyor uzak dağlarda
yolunmuş çiçekleri bir bir
tepelenmiş içimin has bahçeleri
düşünsem neyi
yaklaşsam neye
uzatsam elimi okşamak diye
bir kör bıçak gülüyor körpe etlerde
kararıyor masmavi sabahlarım

bilmem ki nece dursam
nece sorsam bu işin hesabını
kimlere nece desem
bu oyundan bıktım artık
bu bakkalca alverlerden
bu renkten bu boyadan
bıktım usandım artık
hangi kapıya varsam ardında leş kokusu
hangi perdeyi çeksem ellerimde tiksinti
ölü çocuk taşıtıyor bana akşamlar
bu oyundan bıktım artık
ekmek yüzlü bu yalandan
bu maskeden bu giysiden
bu yorumdan bu sonuçtan
bıktım usandım artık
kimin yüzüne baksam
salkımsaçak suç

ey denizler, bunaldıkça sığındığım mavi sonsuzluk
ormanlar bulutlar ey sıradağlar
içimin soylu kalıntıları
ve ey karanlığa gömülen atlıları yalnızlığımın
nesine alkış tutayım bu kasaplığın
nesini yücelteyim bu yıkıntının
bir yer ki geçilmiştir ırzına sütün
etin
ekmeğin
bir yer ki yakmaz olmuş kirleri ateş
çorbayı tadıtmıyor tuz
orada yoktur güzel
orada yoktur sevgi
orada yoktur insan
orada
orada
orada ey benim kalebent soyluluğum
orada kan içinde kolum kanadım

derim ki ben size
sütü kurtarmak gerek
derim ki ben size
eti kurtarmak gerek
ateşi ekmeği tuzu biberi
derim ki ben size
şükürü kurtarmak gerek

gelişimiz götü mumlu mektupla olmadı bu dünyaya
gidişimiz bando davul olmıyacak elbet
geldik
    açmasa olmıyacak çiçekler gibi
direndik
    zincirini çürüten mahkûmlar gibi
bekledik
        biryerlerden çıkıp gelecek diye
        gelecek de gözyaşımız dinecek diye
        kirimiz pasımız yunacak diye
        karnımız adam gibi doyacak diye
        haksızın damına koyacak diye

            gelmedin ulan
            gelmedin ulan
            gelmedin
            gardiyan ettin bizi bu gecelere

yavrum
hasan hüseyin
övünmeyi şişinmeyi biryana bırak
neyini tattın oğlum
neresine dokundun şu ellerinle
tamam oldu mu ağzın
burnun tamam oldu mu
tamam mı kulakların
doydu mu biryerlerin
yavrum
hasan hüseyin
öptün mü güzel oğlum, güzel güzel kızları ağızlarından
okşadın mı has bahçede hârika memelerini
içtin mi içkilerin heyheylisini
yıldızları topladığın oldu mu geceleri
gemilere bindin mi oğlum hasan hüseyin
uçaklara bindin mi
füzelere bindin mi
nusaybin'i geçtin mi oğlum hasan hüseyin
övünmeyi şişinmeyi biryana bırak
kaç kundura kaç gömlek
kaç ekmek kaç sigara
bir çubuk sazan balığı ölü çaylardan
ve bir deli dilenci öğle ezanlarında

ne senet verdi kimse bize
ne de bastık sözleşmeye kalıbımızı
ey feşmekân oğlu falan festekiz
kalacaksın şu kadar yıl
yapacaksın bunu bunu
yiyeceksin şunu şunu
göreceksin onu onu
sonra da ey benim cânım efendim
yaprak düşer gibi daldan
ey feşmekân oğlu falan festekiz

geldik
hemen gidecek gibi
kaldık
bir şey diyecek gibi
dedik mi demedik mi
zincirde yatanlardan
yatacaklardan belli

öyle bir kargaşada açtık ki gözlerimizi
soygun çalar vurgun oynar
otuzun tadı nedir
tadı nedir kırka merdiven dayamanın
meyvalardan neye benzer elliden öte
kaç beş köşelidir yetmişbeşlerde dünya
seksende ne görünür kadın bacakları insanın gözüne
seksenden öte giden yolda ne yandan doğar güneş
öpüşmek tuzlu mudur ekşi midir kekre midir yoksa
belâlı bir uçurum mu dönüp geriye bakmak
ne soracak vakit bulduk
ne de bir söyleyen çıktı
yaşadık yetmiş yaşın bütün sığlıklarını daha onbeşi-
[mizde
yaşadık otuzbeşte onbeşin
o buğulu
o bulanık
o delicoş düşlerini
uzandıkça uzaklaştı bizden o yüklü dallar
kıyılar kaçtı ellerimizden biz çırpındıkça
bir yer ki medet umar insan ölümden
çek ipini öylesi yaşamanın
yüz yıl da yaşasan değmez bir boka
bin yıl da yaşasan
arkası boş

belki de en güzeli
en yiğitçesi
denize dalar gibi dalmak kavgaya
anılarda yaşamak

alın ulan kavat oğlu kavatlar
alın ulan deyyus oğlu deyyuslar
alın da düşün yola

100 LİRA